



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1847

CXXXII. Der Papst Bonifacius VIII. befiehlt den Erzbischöfen von Magdeburg und von Bremen, so wie dem Bischofe von Lübeck, den Bann gegen die Markgrafen Otto und Conrad von Brandenburg zu bestätigen, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54048](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54048)

quam nos vel nostri heredes ad hoc fuerimus interpellati, ipsos cum omni promptitudine absolvemus; si vero super proprietate curie ejusdem questionem ipsis moveri contigerit a quocunque, sub eadem promissione nos nostrosque heredes astringimus, quod de proprietate ipsos warandabimus cum effectu — Testes etiam hujus rei sunt: magister Conradus de Dupow, plebanus in Crozna, et dominus Conradus scriptor, dominus Gevehardus, dominus Hinricus, dominus Fridericus, dicti de Alvensleve, milites et fratres, dominus Gernardus de Plozeke et dominus Droseke et alii quam plures clerici et layci fide digni. Actum et datum in castro nostro Arneborch, anno domini M^o. CCC^o. primo in die beati Egidii abbatis.

Nach einer Copie im alten Copialbuche.

CXXXII. Der Papsi Bonifacius VIII. besiehl den Erzbischöfen von Magdeburg und von Bremen, so wie dem Bischofe von Lübeck, den Bann gegen die Markgrafen Otto und Conrad von Brandenburg zu bestätigen, am 8. Februar 1302.

Bonifacius episcopus, servus servorum dei, venerabilibus fratribus, Magdeburgensis ecclesie et Bremensis archiepiscopis ac episcopo Lubicensi salutem et apostolicam benedictionem. Sedes apostolica, pia mater, gravaminibus compatiens filiorum, confugiens ad ipsam pio favore prosequitur, studens ipsis remedia procurare quietis, ut a malignantium possint oppressionibus respirare. Lamentabilem liquidem venerabilium fratrum nostrorum, Wolradi Brandenburgensis et Johannis Havelbergensis episcoporum querelam nuper recepimus, continentem, quod, cum nobiles viri, Otto et Conradus marchiones Brandenburgenses, per se ac per officiales ipsorum ab hominibus et colonis dictorum episcoporum et capitulorum, Brandenburgensis et Havelbergensis ecclesiarum ac ex bonis, ad episcopos et capitula predicta spectantibus, nomine subsidii et subventionis et ex aliis causis multa pro eorum voluntatis libito extorsissent, gravia illis nihilominus alias onera imponendo et diversis eos affligendo pressuris, prefati episcopi eosdem nobiles canonicè monuerunt, ut ipsi eisdem episcopis et capitulis sic extorta restituerent ac eis de dampnis et injuriis, super hoc ipsis illatis, satisfactionem debitam exhiberent, et demum, quia ipsi nobiles hujusmodi eorum monitionibus parere contumaciter contempserunt, nullam causam rationabilem pretendentes, quare parere non deberent eisdem, cum hec adeo forent notoria, quod nulla poterant tergiversatione celari, in ipsos nobiles et eorum in hac parte complices auctoritate ordinaria excommunicationum sententias promulgarunt et postmodum, dictorum nobilium contumacia excrecente, eorum terras, in eorundem episcoporum dyocesisbus consistentes, supposuerunt ecclesiastico interdieto, prefatos quoque nobiles et complices ac officiales ipsorum, qui etiam propter premissa sententiam excommunicationis incurrerant in constitutione nostra in tales prolatam, fecerunt excommunicatos publice nuntiari. Cumque dicti episcopi, non valentes in eorum episcopatibus propter nobilium predictorum tyrannidem absque periculo remanere, ad civitatem Magdeburgensem, eorum metropolim confugissent, quidam nuntius dictorum nobilium, se procuratorem asserens eorundem, ex quibusdam frivolis et falsis causis ab hujusmodi dictorum episcoporum processibus, elapso duorum mensium et amplius spatio, eorum nomine ad sedem appellavit predictam ac appellationem prius, ut dicebat, eorum nomine interpositam innovavit, ac dicti episcopi hujusmodi appellationi dicti nuntii ob ipsius sedis reverentiam deferentes ei ad comparandum apud sedem predictam certum terminum prefixerunt, sic quod dicti nobiles appellationis ejusdem pretextu hujusmodi excommunicationum et interdieti

sententias, quas tamen observaverant primitus, contemnentes, clericos dictarum terrarum per spoliationem suorum beneficiorum et bonorum temporalium et alias diversas penas divina inibi compulerunt officia celebrare, prepositum quoque ac priorem et quosdam canonicos Havelbergenfes de terris predictis exbanniri et plures alios clericos capi fecerunt ac eorum beneficium spoliari et loco dicti prepositi quendam alium clericum temeritate propria intruserunt, ecclesiam insuper, parrochias et capellas dictarum ecclesiarum cathedralium, clericis ipsarum ab ipsis expulsis, commiserunt aliis gubernandas, comminantes quibusdam monialibus, quod etiam eas de suis monasteriis violenter expellerent, ac fratribus predicatoribus et minoribus pro eo, quod interdictum huiusmodi observabant, inhiuerunt districtius elemosinas exhiberi, sicque fratres ipsi et plures clerici seculares coacti sunt per huiusmodi vim et metum dictorum nobilium in iisdem terris interdictis resumere organa divinorum et celebrare divina officia, sicut prius. Ipsi preterea nobiles post et contra huiusmodi appellationem, eorum nomine interpositam, curias et alia bona dictorum episcoporum et capitulorum officialibus ipsorum episcoporum et capitulorum inde violenter eiectione nequiter occuparunt, quorum adhuc aliqua occupata detinent, percipientes fructus et redditus ex eisdem, alia vero incendio devastarunt, eosdem episcopos et capitula nihilominus decimis, redditibus, proventibus et aliis eorum bonis mobilibus et immobilibus temere spoliando. Quare dicti episcopi, ad nostram providentiam recurrentes, nobis humiliter supplicarunt, ut tam ipsis quam capitulis et aliis predictis taliter fugatis, exbannitis, eiectione et etiam spoliatis de oportuno providere remedio paterna sollicitudine dignemur. Hinc dilectus filius noster, Landolfus, sancti angeli diaconus cardinalis, cui nos commiseramus, ut probationibus et informationibus, que summarie super hiis coram eo producerentur vel exhiberentur, admittis, quid inveniret, nobis referre curaret, cum de excessibus huiusmodi causa per literas tuas, archiepiscopo Magdeburgensis loci metropolitane, et aliorum prelatorum aliarum partium, quam per plures personas fide dignas partium earundem apud sedem consistentes eandem, fides facta fuisset eidem, diligenter attendens, quod excessus tales in eisdem partibus non poterant non esse notorii, quodque excessuum enormitas eorundem in conculcationem ecclesiastice libertatis et dicte sedis contemptum et injuriam redundabant ac exposcebant celeritatem remedii oportuni, facta nobis super hoc relatione fidei de speciali mandato nostro, facto sibi oraculo vive vocis, episcopos, capitula, clericos et alios supradictos taliter spoliatos, presentibus adhuc procuratoribus nobilium predictorum, ad ecclesias, capellas, curias, decimas, redditus, proventus et alia bona predicta, quibus fuerant, ut predicatur, spoliati, restituit, decernens eos in corporalem possessionem omnium predictorum, prout ea tempore huiusmodi spoliationis habebant, fore plenarie reducendos ac predictas excommunicationum et interdicti sententias tanquam rite latis usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observandas, quodque si iidem nobiles, complices vel officiales aut aliqui ex eisdem post beneficium absolutionis optentum ad similes forsitan excessus redierint vel non permitterent episcopos, capitula, clericos et alios predictos taliter institutos dictarum parrochiarum, capellarum, curiarum, decimarum, reddituum et proventuum et aliorum bonorum predictorum pacifica possessione gaudere, in pristinam recidant excommunicationis sententiam ipso facto et eorum terre predicto modo simili ecclesiastico subiaceant interdicto. Nos itaque, premissa omnia, que per eundem cardinalem de mandato nostro, ut premititur, acta sunt, rata et grata habentes eaque auctoritate apostolica confirmantes, fraternitati vestre in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena, quam eo ipso, si mandato nostro in hac parte non parveritis, incurritis, districte precipiendo mandamus, quatenus vos, vel duo aut unus vestrum per vos vel per alium seu alios ea omnia diligenter, celeriter et sollicito executioni debite demandantes, episcopos, capitula, clericos et alios predictos taliter spoliatos in corporalem possessionem ecclesiarum, capellarum, curiarum, decimarum, reddituum, proventuum et aliorum bonorum predictorum, ad que per cardinalem eundem sunt, ut premititur,

restituti, reductis auctoritate nostra et reductos etiam defendatis, prefatos nobiles, complices et officiales nunc ligatos eisdem sententiis, et qui etiam post absolutionem optentam, ut premissum est, reciderint in eisdem, pulsatis campanis et candelis accensis, excommunicatos et dictas eorum terras interdictas tam diu, appellatione remota, publice nunciantes ac facientes ab aliis per omnia loca, in quibus expedire videritis, nunciari ipsosque nobiles, officiales et complices ab omnibus artibus evitari, donec ipsi episcopi, capitula, clerici et alii supradicti ad plenam, corporalem et pacificam possessionem ecclesiarum, capellarum, curiarum, decimarum, reddituum, proventuum et aliorum bonorum predictorum restituti fuerint eisque de huiusmodi ablatiis, exactis nec non dampnis, iniuriis et offensis illatis eisdem plenarie fuerit satisfactum, ac iidem excommunicati absolutionis beneficium ab eadem sede meruerint optinere. Interdictum vero huiusmodi tam per ipsos fratres predicatores, minores quam Cistercienses et quoscunque alios religiosos cujuscunque ordinis nec non clericos seculares, appellatione remota, privilegiis quibuscunque cessantibus, faciatis etiam usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari, non obstante appellatione predicta, seu si aliquibus a sede sit indultum eadem, quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras apostolicas, non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, contra dicentes per censuram ecclesiasticam, appellatione posthabita compefcendo. Volumus insuper, quod quicumque vestrum super hoc fuerit requisitus, premissa omnia et singula, que mandamus, etiam si per collegam seu collegas ipsius prius processum fuerit in eisdem, sub pena predicta, prout expedierit, exequatur, invocato ad hoc, si necesse fuerit, auxilio brachii secularis. Datum Laterani VI. id. Februarij, pontificatus nostri anno octavo.

Nach einer Abschrift der Regesten des Vatikanischen Ges. Archives.

CXXXIII. Der Bischof Conrad von Lübeck thut die Markgrafen von Brandenburg in den Bann auf päpstlichen Befehl, am 3. Mai 1302.

Conradus, dei gratia Lubecensis ecclesie episcopus, religiosus viris abbati et conventui ordinis Cisterciensis Corin, priori et fratribus majoribus in Ruppin, custodi et gardiano ac fratribus minoribus in antiqua Brandenburg et novo Aggermunde et Granzoge salutem in domino sempiternam. Noveritis nos mandatum sanctissimi patris ac domini nostri Bonifacii, pape octavi, non cancellatum, non abolutum nec in aliqua sui parte vitiatum, sub vera bulla recepisse plenius et in hec verba: Bonifacius etc. Datum Laterani VI. id. Februarij, pontificatus nostri anno octavo. Nos igitur auctoritate mandati, quod preterire vel negligere non possumus nec audemus, maxime penas in eo contentas evadere cupientes, vobis omnibus et singulis auctoritate nobis in hac parte commissa, salva reverentia personarum sub pena excommunicationis, quam in his scriptis in vos singulos et quemlibet vestrum ferimus, si mandatum nostrum, imo verius apostolicum, neglexeritis adimplere, quatenus supra nominatos marchiones Brandenburgenses, Ottonem et Conradum, officiales quoque et complices ipsorum in hac parte excommunicatos publice vitetis et interdictum in vestris ecclesiis et in eorum terris observari faciatis usque ad satisfactionem condignam, non obstante apostolice sedis appellatione, si appellatio dici potest, quam dicti marchiones coram nobis legi fecerunt; cum nulla nobis de supradictis cognitio sed mera causarum sit executio demandata. In his etiam exequendis nullus vestrum alium expectet, sed unusquisque mandatum recipiens sub penis supra dictis